

Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland Jaarverslag 2017

Wie zijn we?

De Coöperatie Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland U.A. (ook wel Koepel ZCZN genoemd) stelt zich tot doel:

- een vraaggerichte zorgaanbieder te zijn die vernieuwende zorgconcepten inzet in de geest van zorgcoöperaties, en
- een belangenbehartiger, ondersteuner en facilitator te zijn voor de op diensten en welzijnsaspecten gerichte burgerinitiatieven.

Onze leden, uitsluitend burgercoöperaties, zijn ondernemende netwerken in Zuid-Nederland van mensen die in samenwerking en vanuit een (sociaal) collectief belang het welbevinden centraal stellen en samen vraaggericht zorg en diensten organiseren en eventueel, als de leden dat willen, door de Koepel laten leveren.

Waar staan we voor?

Net zoals onze leden doen, gaan wij uit van wat mensen (nog) wel kunnen in plaats van wat zij niet kunnen. Kwaliteit van leven (welbevinden) staat voorop. Als ondersteuning nodig is, wordt eerst gekeken naar het eigen, sociale netwerk en de mogelijkheden van betrokkenen en wordt de hulp dichtbij georganiseerd. Door meer gebruik te maken van preventieve en lichtere vormen van ondersteuning kan de afhankelijkheid van formele individuele zorg worden verkleind en de druk op meer gespecialiseerde zorg verminderen. Voor wie – ook met steun van de omgeving – niet (meer) zelfredzaam kan zijn, is er altijd (op participatie gerichte) ondersteuning en/of passende zorg.

Doel is om iedereen zo goed mogelijk (welbevinden) te laten functioneren waaronder zo lang mogelijk in de eigen omgeving (gemeenschap, woonomgeving).

Kenmerkend voor de werkwijze van onze leden en daarmee ook die van ons is:

- het vraaggericht werken; de verantwoordelijkheid en regie liggen primair bij de cliënt en zijn netwerk.
- dat de aanpak gericht is op wat de cliënt zelf kan en wat er mogelijk nog aan ondersteuning uit zijn/haar netwerk (familie/buren/vrienden) kan worden gegeven. Dat kan aangevuld worden met (informele en formele) zorg/diensten geleverd door de coöperaties en/of Koepel.
- de zorg en diensten worden kleinschalig en op maat gerealiseerd in samenwerking met plaatselijk opererende organisaties.
- er is een sterke betrokkenheid en mede verantwoordelijkheid van de hulp- en zorgverleners bij de aard en wijze waarop diensten en zorg worden geleverd en deze zijn altijd aanvullend op wat de cliënt zelf kan.
- er wordt gewerkt met dorpsondersteuners/dorps- en zorgcoördinatoren, zij hebben een verbindende en coördinerende rol.
- er is een goede samenwerking met de gemeenten en 1e lijn zorg

Waar gaan we voor?

- De kwaliteit van zorg vanuit burgerperspectief;

Uitgangspunt bij de dienstverlening is cliënttevredenheid. Kwaliteit wordt in wezen bepaald door de cliënt. Deze kwaliteit is een andere dan die van zorginstellingen met geïnstitutionaliseerde kwaliteitssystemen, die zorg en diensten onnodig duur maken.

Zorg op maat betekent ook minder regeldruk en meer eigen verantwoordelijkheid voor de cliënt. Uiteraard staan wettelijke kwaliteitseisen rond medische handelingen niet ter discussie.

- De kwaliteit van arbeid;

Professionals die voor de zorgcoöperaties werken ervaren een andere kwaliteit van werk en meer arbeidssatisfactie dan bij het werken in een traditionele zorginstelling. Kleinschaligheid, doen waar je goed in bent, betrokkenheid en samenwerking dragen daar in belangrijke mate aan bij.

- De kosteneffectiviteit van onze aanpak;

De praktijk leert dat deze wijze van dienstverlening naar schatting zo'n 20 tot 30% goedkoper is dan het reguliere aanbodgerichte systeem. Clienttevredenheid, 'het goed in je vel zitten, er weer bij horen' de inzet van vrijwilligers, de relatief kleine organisatievorm, zonder meervoudige managementlagen en dus bijna geen overheadkosten, het werken met lokale teams (beperkte reisafstanden) maken dat er een behoorlijke besparing kan worden bereikt.

- Verandering van het systeem

Bij de transitie van de zorg hoort ook een bestel dat afgestemd is op een dienstverlening zoals onze leden dat voorstaan. Als burgerinitiatief, in een grote gebureaucratiseerde zorgmarkt, lopen we als kleine zorgverlener tegen tal van belemmeringen en onnodige bureaucratie aan.

Om zorg te kunnen verlenen op een wijze zoals onze leden dat willen, staan we noodgedwongen met één been in dit oude bestel. Het andere been houden we vrij, om nieuwe paden te bewandelen en daar waar nodig uitdrukkelijk aandacht te vragen voor doorgeslagen betutteling en overbodige bureaucratie.

- Delen van kennis en ervaring

De Platforms 'Zorgen doe je Samen' en 'Welzijn en Zorg' in Noord-Brabant en het Knooppunt 'Zorgen voor elkaar in Limburg' hebben hun meerwaarde rond het delen van kennis en ervaring ter versterking van de kwaliteit en continuïteit van de individuele coöperaties ruimschoots bewezen. De Koepel kan, op verzoek, diensten verlenen aan de aangesloten initiatieven en treedt op als vertegenwoordiger / belangenbehartiger in het landelijke netwerk en de contacten met zorgverzekeraars.

Onze activiteiten in 2017

Voor de coöperatie Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland stond 2017 in het teken van een viertal projecten:

- het realiseren van de inkoop van verzorging en verpleging voor de leden;
- de ontwikkeling van een werkwijze om ouderen te leren investeren in hun eigen redzaamheid ("Hoe sterk is uw netwerk?") dit in samenwerking met het door de zorgverzekeraar CZ, gemeente Laarbeek, Seniorenraad Laarbeek en de welzijnsstichting ViERBINDEN opgezette project in het kader van Regio Regie;
- de oplevering van een in samenwerking met Movisie en Vilans ontwikkelde governance code die past bij de kleinschaligheid van de coöperaties.

- het organiseren van een verkennerstocht in Brabant in samenwerking met het Netwerk Nederland Zorgt voor Elkaar. Met als doel, op verzoek van het ministerie, te komen tot een prioritering van de ervaren knelpunten in het rapport “Wat Knelt?” (Vilans Movisie juni 2016) en een procesvoorstel uit te werken voor de totstandkoming van een agenda.
- onderzoek naar een overbruggingsregeling voor de financiering van de Koepel.
- bestending van de relatie met de netwerkorganisatie Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZvE)
- sluiten van een overeenkomst met IAK Verzekeringen specifiek voor zorgcoöperaties.

Inkoop verzorging en verpleging

De inkoop van verpleging en verzorging met CZ wordt vanaf januari 2016 succesvol geëffectueerd. Zorgcoöperatie “Tot uw Dienst” in Laarbeek is nog steeds het enige lid dat ook in 2017 hiervan gebruik gemaakt heeft. In 2017 groeit de afname van de zorgverlening in Laarbeek. In Elsendorp wordt samengewerkt met een particuliere zorgaanbieder en vooralsnog is voor overstap naar de Koepel niet gekozen. In Hoogeloon wordt het totaalpakket van Wmo-ondersteuning, zorg van de Zorgverzekeringswet en de verpleeghuiszorg in de Villa (Wet Langdurige zorg) uitgevoerd door Joris-zorg.

De gesprekken met Zorgverzekeraar VGZ hebben ertoe geleid dat vanaf 1 januari 2018 ook via de Koepel aan verzekerden van VGZ verzorging en verpleging geboden kan worden.

Project Regio Regie

Regio Regie is een samenwerkingsproject van o.a. CZ en VGZ, waarin gemeenten, zorgaanbieders en anderen werken aan, structurele verbeteringen in de zorg. Het steunt initiatieven die de gezondheidszorg verbeteren zodat die toegankelijk blijft voor iedereen.

Het project “Hoe sterk is uw netwerk?” dat in 2015 in samenwerking met CZ en het bureau Opera in Tilburg ontwikkeld is, heeft als doelstelling het ontwikkelen en uittesten van een opschalbare werkwijze om ouderen te leren investeren in hun eigen redzaamheid. In 2016 is draagvlak gevonden bij de gemeente Laarbeek, de seniorenraad Laarbeek en de welzijnsorganisatie VIERBINDEN in de gemeente Laarbeek. Het doel van het project is 65 plussers:

1. bewust te maken van het belang van een toekomstbestendig netwerk.
2. te motiveren om hun netwerk toekomstbestendig te maken.
3. te ondersteunen in het daadwerkelijk creëren van een toekomstbestendig netwerk.

Het totale project bestaat uit 4 fasen, 1 de analyse fase; 2 voorbereiding op de pilot; 3 uitvoering Pilot; en 4 Opschaling. Fase 1 en 2 zijn afgerond in 2017. Vrijwilligers van de KBO die activerend huisbezoek uitvoeren zijn bijgeschoold met de doelstelling van het project “Leer uw sociaal netwerk versterken’. Verder is er gekozen voor groepsgesprekken met vrijwilligers en professionals met als doel te inventariseren wat de ervaringen tot nu toe zijn. De resultaten van deze bijeenkomsten zijn door de GGD en VERBINDEN in april 2017 vastgelegd in een rapport getiteld ‘Netwerkversterking in Laarbeek: een inventarisatie’.

Ontwikkeling nieuwe governance code

Het bestuur heeft samen met de opstellers van Vilans en Movisie de brochure ‘Nieuwe inzichten in netwerk-governance – wat en hoe bij zorgcoöperaties’ onder de aandacht gebracht van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders. We willen zo de beweging van burgerinitiatieven in de zorg een plaats geven binnen de bestuurlijke governance in de zorg.

Organiseren van de Verkennerstocht

In opdracht van het ministerie van VWS heeft het landelijk netwerk Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE), samen met het Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg, Koepel voor Zorgcoöperaties Zuid Nederland en Thebe-extra een verkennerstocht uitgevoerd onder bewonersinitiatieven op het gebied van welzijn, wonen en zorg in Noord-Brabant, Zeeland en Limburg. In het voorjaar van 2018 worden alle betrokkenen uitgenodigd voor een Brede tafel-conferentie, waarna het Actieprogramma Zorgzame Gemeenschappen op 17 mei 2018 gepresenteerd wordt aan Minister van VWS De Jonge.

Externe financiering Koepel

In dit verslagjaar wordt duidelijk dat Zorgcoöperatie Hoogeloon en Elsendorp niet kiezen voor de Koepel om zorg in hun dorp te regelen. Dit maakt het niet mogelijk om, ondanks de stijgende zorgverlening in Laarbeek, tot een sluitend budget te komen voor de professionalisering van de Koepel. Rabobank De Kempen is de enige bank die voor drie jaar een ondersteuning toezegde van € 2.500 zonder voorwaarden. Zorgverzekeraar CZ geeft aan dat zij de bevoorschotting van de Koepel willen beëindigen. Na overleg wordt besloten tot een onderzoek met als doel inzicht te krijgen in de wederzijdse positie van De Koepel en CZ. Hanneke Beerens van Opera consultancy voert dit onderzoek eind 2017 uit.

Landelijk netwerk

De contacten met het netwerk zijn in 2017 zowel door het bestuur van de Koepel als de leden onderhouden en versterkt. Het gaat daarbij onder andere over: ministerie VWS en Binnenlandse Zaken, het Platform Zorgen doe je samen, het Platform Zorg en welzijn en het Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg, provincie Noord-Brabant, Vilans, Movisie, zorgverzekeraars CZ en VGZ, gemeenten, Vkk-Noord-Brabant en Vkk- Limburg, e.a. . Lid van de Raad van toezicht van Koepel, Ben van Essen is bestuurslid van de netwerkorganisatie Nederland Zorgt Voor Elkaar. Voorzitter Wim van Hest is lid van de initiatiefgroep NLZvE en penningmeester Don van Sambeek is lid van de initiatiefgroep NLZvE en lid van de werkgroep Strategie.

Overeenkomst IAK Verzekeringen specifiek voor zorgcoöperaties

De Koepel heeft met IAK Verzekeringen een overeenkomst gesloten waar alle zorgcoöperaties gebruik van kunnen maken. Afgestemd op de situaties en risico's van zorgcoöperaties.

Ontwikkelingen binnen de Bestuurlijke organisatie

Een coöperatieve vereniging streeft naar een transparante en open bestuursvorm. Dit wordt vorm gegeven door openstelling van deelname van de leden en de vertegenwoordigers van de Platforms in de bestuursvergaderingen. De Koepel heeft een ondersteunende rol naar de Platforms.

De heer Ton Sins, (voorzitter TUD Laarbeek) is ten gevolge van ziekte afgetreden als voorzitter van TuD, en daarmee ook als vertegenwoordiger in vergaderingen van het bestuur en de leden van de Koepel. Don van Sambeek heeft op verzoek van het bestuur van "Tot uw Dienst" tijdelijk de voorzittershamer van TuD op zich genomen, hij vertegenwoordigd Tot Uw Dienst bij de Koepel. De vertegenwoordiger van Zorgcoöperatie Hoogeloon, Jo van der Heijden, heeft in 2017 niet aan de vergaderingen kunnen deelnemen, in verband met tekort aan bestuursleden bij Zorgcoöperatie Hoogeloon

Hans Jägers is in de bestuursvergadering van november 2017 benoemd tot bestuurslid van de Koepel. Pieter Marijn van der Velden heeft zich kandidaat gesteld en is benoemd.

Samenstelling coöperatie Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland in 2016.

Leden:

Stichting Samen Anders Zorg/Zorgcoöperatie Hoogeloon: vacature

Dorpsraad Elsendorp/Dorpscoöperatie Elsendorp: Willy Donkers.

Zorgcoöperatie Tot Uw Dienst: Don van Sambeek.

Vertegenwoordigers:

Evert van Schoonhoven (Platform Zorg en Welzijn-Noord-oost Brabant

Martien Kusters, namens het Platform Zorgcoöperaties Zuidoost Brabant

Alice Frijns, Esther Koenen in de loop van het jaar opgevolgd door, Freya Pijnenborg, bestuurslid

VKK-L / Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg

Adviseurs:

Martien Kusters, namens het Platform Zorgcoöperaties Zuidoost Brabant

Evert van Schoonhoven, namens het Platform Welzijn en Zorg Noordoost Brabant

Bestuur:

Wim van Hest, voorzitter

Ad Pijnenborg, secretaris

Don van Sambeek, penningmeester

Hans Jägers

Pieter Marijn van der Velden.

Raad van Toezicht:

Ingeborg Verschuuren

Ben van Essen

Ton Schepens